TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. vasario 24 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) – Europos Sąjungos teisinės valstybės misija Kosove (EULEX KOSOVO) – Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP – 8 straipsnio 3 ir 5 dalys, 9 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 3 dalis – Misijos darbuotojų darbdavio statusas – 16 straipsnio 5 dalis – Teisių ir pareigų perėmimas“

Byloje C-283/20

dėl *tribunal du travail francophone de Bruxelles* (prancūzų kalba bylas nagrinėjantis Briuselio darbo bylų teismas, Belgija) 2019 m. spalio 1 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2020 m. birželio 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

CO ir kt.

prieš

MJ,

Europos Komisiją,

Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT),

Europos Sąjungos Tarybą,

EULEX KOSOVO

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan (pranešėjas), penktosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai C. Lycourgos, I. Jarukaitis ir M. Ilešič,

generalinis advokatas E. Tanchev,

posėdžio sekretorė M. Krausenböck, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2021 m. birželio 16 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: prancūzų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– CO ir kt., atstovaujamų *avocate* N. de Montigny,

– Europos Komisijos, atstovaujamos B. Mongin, G. Gattinara ir Y. Marinova,

– Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT), atstovaujamos S. Marquardt, R. Spac ir E. Orgován,

– Europos Sąjungos Tarybos, iš pradžių atstovaujamos P. Mahnič ir A. Vitro, vėliau – A. Vitro ir K. Kouri,

– EULEX KOSOVO, atstovaujamos *avocates* E. Raoult ir M. Vicente Hernandez,

– Ispanijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos S. Jiménez García, vėliau – M. J. Ruiz Sánchez,

susipažinęs su 2021 m. rugsėjo 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. vasario 4 d. Tarybos bendrųjų veiksmų 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO (OL L 42, 2008, p. 92) 8 straipsnio 3 ir 5 dalių, 9 straipsnio 3 dalies ir 10 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant CO ir kt., t. y. 45 esamų ar buvusių teisinės valstybės misijos Kosove EULEX KOSOVO, nurodytos Bendrųjų veiksmų 2008/124 1 straipsnyje (toliau – EULEX KOSOVO), tarptautinių civilių darbuotojų ginčą su ir šios misijos vadovu MJ, Europos Komisija, Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir Europos Sąjungos Taryba dėl jų darbo sąlygų pakeitimo ir dėl kai kurių iš jų darbo sutarčių nepratęsimo.

Teisinis pagrindas

Bendrieji veiksmai 2008/124

3 Bendrųjų veiksmų 2008/124 1 straipsnio „Misija“ 1 dalyje numatyta:

„ES įsteigia Europos Sąjungos teisinės valstybės misiją Kosove EULEX KOSOVO (toliau – EULEX KOSOVO).“

4 Šių bendrųjų veiksmų 2 straipsnyje „Misijos apibūdinimas“ nustatyta:

„EULEX KOSOVO padeda Kosovo valdžios, teisminėms ir teisėsaugos institucijoms darant pažangą siekiant tvarumo bei atskaitomybės ir toliau plėtojant bei stiprinant nepriklausomą daugiatautę teisingumo sistemą, daugiatautes policijos pajėgas ir muitinės tarnybą, užtikrindama, kad šios institucijos nepriklausytų nuo politinės įtakos, bei laikydamasi tarptautiniu lygiu pripažintų standartų ir Europos geriausios praktikos.

EULEX KOSOVO įgaliojimai, visapusiškai koordinuojant su Europos Komisijos pagalbos programomis, įgyvendinami atliekant stebėseną, teikiant konsultacijas ir patarimus, tuo pat metu išlaikant tam tikras vykdomąsias pareigas.“

5 Šių bendrųjų veiksmų 8 straipsnyje „Misijos vadovas“ numatyta:

„1. Misijos vadovas yra atsakingas už EULEX KOSOVO, jai vadovauja ir vykdo jos kontrolę veiksmų vietoje.

<…>

3. Misijos vadovas duoda nurodymus visiems EULEX KOSOVO darbuotojams, be kita ko, šiuo atveju paramos padaliniui Briuselyje, susijusius su veiksmingu EULEX KOSOVO vykdymu veiksmų vietoje, yra atsakingas už jos koordinavimą ir kasdienį administravimą bei vykdo civilinės operacijos vado nurodymus.

<…>

5. Misijos vadovas yra atsakingas už EULEX KOSOVO biudžeto vykdymą. Šiuo tikslu misijos vadovas pasirašo sutartį su Komisija.

<…>

7. Misijos vadovas atstovauja EULEX KOSOVO veiklos srityje ir užtikrina tinkamą informavimą apie EULEX KOSOVO.

<…>“

6 Tų pačių bendrųjų veiksmų 9 straipsnyje „Personalas“ nustatyta:

„1. EULEX KOSOVO personalo narių skaičius ir kompetencija turi atitikti 2 straipsnyje pateiktą misijos apibūdinimą, 3 straipsnyje nustatytas užduotis ir 6 straipsnyje nustatytą EULEX KOSOVO struktūrą.

2. EULEX KOSOVO personalą sudaro visų pirma valstybių narių ar [Sąjungos] institucijų komandiruoti darbuotojai. Kiekviena valstybė narė ar [Sąjungos] institucija padengia išlaidas, susijusias su visais jų komandiruotais darbuotojais, įskaitant kelionės į dislokavimo vietą bei grįžimo iš jos išlaidas, atlyginimus, sveikatos draudimą ir išmokas, išskyrus dienpinigius ir taikytinas išmokas dėl rizikos bei dėl sunkumų.

3. Prireikus EULEX KOSOVO taip pat gali pagal sutartis įdarbinti tarptautinį personalą ir vietos personalą.

<…>“

7 Bendrųjų veiksmų 2008/124 10 straipsnyje „EULEX KOSOVO ir jos darbuotojų statusas“ 3 dalyje nustatyta:

„Tarptautinių bei vietos civilių darbuotojų įdarbinimo sąlygos ir teisės bei pareigos nustatomos misijos vadovo ir personalo narių sudarytose sutartyse.“

Bendrieji veiksmai 2008/124, iš dalies pakeisti Sprendimu 2014/349/BUSP

8 Bendrieji veiksmai 2008/124 buvo iš dalies pakeisti 2014 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimu 2014/349/BUSP (OL L 174, 2014, p. 42) (toliau – iš dalies pakeisti Bendrieji veiksmai 2008/124) ir jų galiojimas pratęstas iki 2016 m. birželio 14 d.

9 Sprendimo 2014/349 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„(6) EULEX KOSOVO bus vykdoma tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų kliudyti pasiekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytus [ES] išorės veiksmų tikslus.“

10 Iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 15a straipsnis suformuluotas taip:

„EULEX KOSOVO turi teisę įsigyti paslaugų ir prekių, sudaryti sutartis ir administracinius susitarimus, įdarbinti darbuotojus, turėti banko sąskaitas, įsigyti turtą ir juo disponuoti, vykdyti savo įsipareigojimus ir būti teismo proceso šalimi, kai to reikia šiems bendriesiems veiksmams įgyvendinti.“

11 Iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalyje numatyta:

„Nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO atsako už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant įgaliojimus, išskyrus visus reikalavimus, susijusius su misijos vadovo sunkiu nusižengimu, už kurį atsako pats vadovas.“

12 Iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 20 straipsnyje nustatyta:

„Šie bendrieji veiksmai įsigalioja jų priėmimo dieną.

Jie nustoja galioti 2016 m. birželio 14 d. <…>“

13 Pagal Sprendimo 2014/349 2 straipsnį šis sprendimas įsigaliojo jo priėmimo dieną, t. y. 2014 m. birželio 12 d.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

14 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad ieškovai pagrindinėje byloje dirbo arba vis dar dirba EULEX KOSOVO kaip tarptautiniai civiliai darbuotojai, įdarbinti pagal terminuotas darbo sutartis, kurios buvo kelis kartus pratęstos. Šiose sutartyse yra sąlyga, pagal kurią jurisdikcija suteikiama Briuselio (Belgija) teismams. Kai kuriose iš šių sutarčių ši sąlyga vėliau buvo pakeista sąlyga, pagal kurią nuo 2014 m. spalio mėn. jurisdikcija suteikiama Europos Sąjungos Teisingumo Teismui.

15 Nuo 2013 m. vasario 1 d. iki 2014 m. spalio 14 d. MJ ėjo misijos vadovo pareigas pagal 2013 m. vasario 1 d. ir birželio 7 d. su Komisija sudarytose sutartyse nustatytas sąlygas.

16 2012 m. pavasarį buvo perskirstytos įvairios misijoje EULEX KOSOVO egzistuojančios pareigybės, todėl, ieškovų pagrindinėje byloje teigimu, pasikeitė jų pareigybių aprašymas ir gerokai sumažintas darbo užmokestis. Po šio perskirstymo 2013 m. pavasarį ir vasarą, 2014 m. rudenį ir 2016 m. rudenį buvo trys sutarčių nepratęsimo „bangos“.

17 2013 m. rugpjūčio 6 d. kai kurie ieškovai pagrindinėje byloje, remdamiesi SESV 263 straipsniu, Europos Sąjungos Bendrajame Teisme pareiškė ieškinį Komisijai, EIVT ir EULEX KOSOVO dėl MJ, kaip misijos vadovo, priimtų sprendimų nepratęsti jų darbo sutarčių po tam tikros datos panaikinimo.

18 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutartimi *Bitiqi ir kt. / Komisija ir kt.* (T-410/13, nepaskelbta Rink., EU:T:2014:871) Bendrasis Teismas atmetė šį ieškinį dėl jurisdikcijos nebuvimo, motyvuodamas tuo, kad teisiniai santykiai, dėl kurių kilo ginčas, yra sutartinio pobūdžio, todėl jiems taikoma darbo sutartyse nustatyta sąlyga, pagal kurią jurisdikcija nagrinėti iš šių sutarčių kylančius ar su jomis susijusius ginčus suteikta Briuselio teismams.

19 2014 m. liepos 11 d., liepos 14 d. ir spalio 21 d. ieškovai pagrindinėje byloje pareiškė ieškinius *tribunal du travail francophone de Bruxelles* (prancūzų kalba bylas nagrinėjantis Briuselio darbo bylų teismas, Belgija); juose ginčijo jų pareigybių perskirstymą ir (arba) darbo sutarčių nepratęsimą, taip pat jiems suteiktą statusą, visų pirma kiek tai susiję su socialine apsauga, ir prašė atlyginti žalą.

20 Iš pradžių šie ieškiniai buvo pareikšti MJ, kaip misijos vadovui, taip pat Tarybai, Komisijai ir EIVT. Vis dėlto šie keturi atsakovai pagrindinėje byloje teigė, kad pagal iš dalies pakeistus Bendruosius veiksmus 2008/124 tik EULEX KOSOVO atsako už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant įgaliojimus tiek ateityje, tiek praeityje, kaip nurodyta iš dalies pakeistų šių bendrųjų veiksmų 16 straipsnio 5 dalyje.

21 Reaguodami į tai, ieškovai pagrindinėje byloje pateikė prašymus įtraukti EULEX KOSOVO į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme nagrinėjamą bylą. Vis dėlto prašymus įtraukti į bylą šis teismas nagrinėjo atskirai nuo klausimų dėl priimtinumo ir procesinių klausimų, iškeltų ieškovų pateiktuose reikalavimuose pirmiesiems keturiems atsakovams pagrindinėje byloje.

22 2018 m. birželio 1 d. tarpiniame sprendime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad MJ negali būti pareikštas ieškinys dėl laikotarpio po 2014 m. birželio 12 d., nes tą dieną buvo priimtas Sprendimas 2014/349, todėl nuo tos dienos MJ veikė nebe savo vardu, o tik kaip EULEX KOSOVO „atstovas“. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat konstatavo, kad byla Tarybai, Komisijai ir EIVT, kiek tai susiję su tuo laikotarpiu, turi būti nutraukta, remiantis tuo, kad tą dieną EULEX KOSOVO suteiktas atskiras teisinis subjektiškumas ir nagrinėjamus veiksmus ji atliko savo vardu. Vis dėlto, kiek tai susiję su laikotarpiu iki 2014 m. birželio 12 d., prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė atnaujinti žodinę proceso dalį, kad šalys galėtų pateikti savo pastabas dėl MJ ir jo pirmtakams, kaip misijos vadovams, per šį laikotarpį suteiktų įgaliojimų.

23 Išklausęs šalių pastabas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad ir toliau abejoja, ar MJ veikė savo, ar vienos arba kelių institucijų vardu.

24 Šiomis aplinkybėmis *tribunal du travail francophone de Bruxelles* (prancūzų kalba bylas nagrinėjantis Briuselio darbo bylų teismas, Belgija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Bendrųjų veiksmų 2008/124] 8 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 3 dalis, prireikus siejant jas su visomis kitomis nuostatomis, kurios gali būti reikšmingos bylai, turi būti aiškinamos kaip suteikiančios asmeniškai ir savo vardu veikiančiam misijos vadovui misijoje EULEX KOSOVO iki

2014 m. birželio 12 d. įdarbintų tarptautinių civilių darbuotojų darbdavio statusą, ar, atsižvelgiant į Bendrųjų veiksmų [2008/124] 8 straipsnio 5 dalį ir 9 straipsnio 3 dalį, kaip suteikiančios darbdavio statusą [Sąjungai] ir (arba) [Sąjungos] institucijai, pavyzdžiui, [Komisijai], [EIVT], [Tarybai] ar bet kuriai kitai galimai institucijai, kurios vardu misijos vadovas veikė iki minėtos datos suteikus įgaliojimus, juos delegavus ar pagal bet kokią kitą atstovavimo formą, kuri prireikus turi būti nustatyta?“

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtinumo

25 Komisija teigia, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes nėra svarbus ginčui pagrindinėje byloje išspręsti.

26 Pirma, šis prašymas susijęs su Sąjungos teisės nuostatomis, kurios nebegaliojo tuo metu, kai šiame teisme buvo pareikšti ieškiniai. Pagal iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124, įsigaliojusių 2014 m. birželio 12 d., 16 straipsnio 5 dalį nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO turi teisinį subjektiškumą ir atsako už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant misijos įgaliojimus. Be to, dėl šios priežasties ieškovai pagrindinėje byloje tuo pačiu metu tame pačiame nacionaliniame teisme inicijavo tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis grindžiamą bylą prieš EULEX KOSOVO.

27 Antra, Komisija, remdamasi 2018 m. liepos 5 d. Sprendimo *Jenkinson / Taryba ir kt.* (C-43/17 P, EU:C:2018:531) 34–51 punktais, ginčija prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytą skirtumą tarp laikotarpių iki 2014 m. birželio 12 d. ir po šios datos.

28 Vis dėlto šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

29 Tuo remiantis reikia daryti išvadą, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

30 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos akivaizdžiai nematyti, jog nuostatos, kurias prašoma išaiškinti, netaikytinos pagrindinėje byloje. Konkrečiai kalbant, atskiro procesinio dokumento, nukreipto prieš EULEX KOSOVO, buvimas neįrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai dėl minėtų nuostatų nėra realūs ar kad jų išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis ar dalyku.

31 Tiesa, 2018 m. liepos 5 d. Sprendimo *Jenkinson / Taryba ir kt.* (C-43/17 P, EU:C:2018:531) 34–51 punktuose Teisingumo Teismas konstatavo, kad Bendrojo Teismo jurisdikcija priimti sprendimą dėl prašymo pakeisti su EULEX KOSOVO darbuotoju sudarytą paskutinę darbo sutartį reiškia, kad šis teismas turi atsižvelgti į anksčiau su šiuo darbuotoju sudarytas sutartis, nors ir neturėjo jurisdikcijos *ratione temporis* priimti sprendimo dėl šių sutarčių. Vis dėlto dėl tokio konstatavimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimas netampa hipotetinis. Iš tiesų šis klausimas susijęs ne su šio teismo jurisdikcija *ratione temporis* priimti sprendimą dėl ginčo pagrindinėje byloje, o su būtinybe identifikuoti subjektą, atsakingą už misijos EULEX KOSOVO vykdymą, taigi, subjektą, pagrindinėje byloje turintį atsakovo statusą.

32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad pateikto klausimo negalima laikyti nesvarbiu pagrindinės bylos baigčiai, todėl jis yra priimtinas.

Dėl esmės

33 Pirmiausia primintina, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, vykstant SESV 267 straipsnyje įtvirtintai nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrai, pastarasis nacionaliniam teismui turi pateikti naudingą atsakymą, kuris leistų išnagrinėti jam pateiktą bylą. Tokiu atveju Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus. Be to, Teisingumo Teismui gali tekti atsižvelgti į Sąjungos teisės normas, kurių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nebuvo nurodęs savo klausime (2019 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Centraal Justitieel Incassobureau (Piniginių sankcijų pripažinimas ir vykdymas)*, C-671/18, EU:C:2019:1054, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

34 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia nustatyti subjektą, atsakingą už misijos EULEX KOSOVO vykdymą iki 2014 m. birželio 12 d., kuriam dėl to turi būti pripažintas atsakovo pagrindinėje byloje statusas.

35 Taip pat pažymėtina, kad formaliai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo priimti sprendimą ne tik dėl Bendrųjų veiksmų 2008/124 8 straipsnio 3 ir 5 dalių, 9 straipsnio 3 dalies ir 10 straipsnio 3 dalies, bet ir dėl su jomis siejamų „visų kitų nuostatų, kurios gali būti reikšmingos bylai“, išaiškinimo. Iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO atsako už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant misijai suteiktus įgaliojimus, išskyrus visus reikalavimus, susijusius su misijos vadovo sunkiu nusižengimu.

36 Taigi, siekiant pateikti naudingą atsakymą į pateiktą klausimą, konstatuotina, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Bendrųjų veiksmų 2008/124 8 straipsnio 3 ir 5 dalys, 9 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 3 dalis, taip pat iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas iki 2014 m. birželio 12 d. EULEX KOSOVO darbuotojų darbdaviu laikomas asmeniškai ir savo vardu veikiantis misijos vadovas ir (arba) Komisija, EIVT, Taryba ar bet kuri kita institucija.

37 Nagrinėjamu atveju, kiek tai susiję su iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalies taikymo sritimi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad yra neaiškumų dėl šios nuostatos taikymo srities laiko atžvilgiu, nes iš esmės frazė „nuo 2014 m. birželio 15 d.“ gali būti suprantama kaip nuoroda į datą, kai EULEX

KOSOVO tapo atsakinga už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant įgaliojimus, įskaitant dėl ankstesnių veiksmų atsiradusius reikalavimus ir įsipareigojimus, arba taip, kad EULEX KOSOVO tenka atsakomybė tik už po tos datos susiklosčiusias teisines situacijas.

38 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti į jos formuluotę, kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 29 d. Sprendimą *X (Europos arešto orderis – Ne bis in idem)*, C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 69 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

39 Dėl iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalies formuluotės pažymėtina, kad joje nustatyta, jog nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO atsako už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, atsirandančius vykdant įgaliojimus, išskyrus visus reikalavimus, susijusius su misijos vadovo sunkiu nusižengimu, už kurį atsako pats vadovas.

40 Iš to matyti, kad šia nuostata siekiama patikslinti, kas atsako už reikalavimus ir įsipareigojimus, susijusius su misijos EULEX KOSOVO įgaliojimų vykdymu, o tai reiškia, kad ja siekiama nustatyti ne tai, kas nuo 2014 m. birželio 15 d. turi būti laikomas su šia misija susijusius veiksmus atlikusiu asmeniu, bet kas nuo tos dienos turi už juos atsakyti.

41 Vadinasi, žodžius „nuo 2014 m. birželio 15 d.“ reikia suprasti kaip nurodančius ne galimų EULEX KOSOVO atsakomybei priskirtinų veiksmų atlikimo, reikalavimų pateikimo ar įsipareigojimų atsiradimo datą, o datą, nuo kurios ji turi būti laikoma atsakinga už bet kokią žalą ir visus įsipareigojimus, atsiradusius arba atsirasiančius vykdant jai patikėtą misiją, ir nuo tos dienos perėmusia iki tol už šios misijos vykdymą atsakingų asmenų teises ir įsipareigojimus, išskyrus įsipareigojimus, susijusius su misijos vadovo sunkiu nusižengimu, už kurį atsako pats vadovas.

42 Tokį aiškinimą patvirtina tiek iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalies kontekstas, tiek šiuo teisės aktu siekiami tikslai.

43 Kalbant apie šios nuostatos kontekstą, pažymėtina, kad 2014 m. birželio 12 d. įsigaliojus iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 15a straipsniui EULEX KOSOVO buvo suteikta teisė įsigyti paslaugų ir prekių, sudaryti sutartis ir administracinius susitarimus, įdarbinti darbuotojus, turėti banko sąskaitas, įsigyti turtą ir juo disponuoti, vykdyti įsipareigojimus ir būti teismo proceso šalimi, kai to reikia šiems bendriesiems veiksmams įgyvendinti.

44 Iš šio pagal iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 15a straipsnį EULEX KOSOVO suteikto teisinio subjektiškumo, apimančio teisę būti teismo proceso šalimi, matyti, kad dar iki 2014 m. birželio 15 d. šiam subjektui buvo priskirta atsakomybė, susijusi su jam patikėtos misijos vykdymu. Šiomis aplinkybėmis šių iš dalies pakeistų bendrųjų veiksmų 16 straipsnio 5 dalies negalima aiškinti taip, kad pagal šiuos bendruosius veiksmus EULEX KOSOVO priskirta atsakomybė susijusi tik su veiksmais, įsipareigojimais ar reikalavimais, atliktais ar atsiradusiais nuo 2014 m. birželio 15 d.

45 Dėl iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 tikslų pasakytina, kad Sprendimo 2014/349 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog jis priimtas siekiant reaguoti į aplinkybes, kurios gali pablogėti ir galėtų kliudyti pasiekti ESS 21 straipsnyje nustatytus Sąjungos išorės veiksmų tikslus. Šiame sprendime pateiktas išaiškinimas, pagal kurį, remiantis iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalimi, EULEX KOSOVO perėmė iki tol už misijos vykdymą atsakingo (-ų) asmens (asmenų) teises ir pareigas, atitinka Sprendimo 2014/349 tikslą stiprinti EULEX KOSOVO patikėtą misiją.

46 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO iš esmės perduota atsakomybė už visus reikalavimus ir įsipareigojimus, jau atsiradusius ar dar atsirasiančius vykdant EULEX KOSOVO įgaliojimus, ir kad nuo tos pačios dienos EULEX KOSOVO perėmė iki tol už misijos vykdymą atsakingo (-ų) asmens (asmenų) ar institucijų teises ir pareigas, įskaitant vykstančiuose procesuose.

47 Vadinasi, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad iš dalies pakeistų Bendrųjų veiksmų 2008/124 16 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nuo 2014 m. birželio 15 d. EULEX KOSOVO laikoma atsakinga už jai patikėtos misijos vykdymo pasekmes, taigi laikoma ir atsakove visose su šiomis pasekmėmis susijusiose bylose, neatsižvelgiant į tai, ar tokios bylos aplinkybės susiklostė iki 2014 m. birželio 12 d., kai įsigaliojo Sprendimas 2014/349.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2008 m. vasario 4 d. Tarybos bendrųjų veiksmų 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO, iš dalies pakeistų 2014 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimu 2014/349/BUSP, 16 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nuo 2014 m. birželio 15 d. šių bendrųjų veiksmų 1 straipsnyje nurodyta teisinės valstybės misija Kosove – EULEX KOSOVO, laikoma atsakinga už jai patikėtos misijos vykdymo pasekmes, taigi laikoma ir atsakove visose su šiomis pasekmėmis susijusiose bylose, neatsižvelgiant į tai, ar tokios bylos aplinkybės susiklostė iki 2014 m. birželio 12 d., kai įsigaliojo Sprendimas 2014/349.

Parašai.